

Osnovna šola Ferda Vesela Šentvid pri Stični
Šentvid 46
1296 Šentvid pri Stični

Predstavitvena publikacija izbirnih predmetov za osmi razred

Šolsko leto 2018/2019

Kazalo

I. UVOD IN POJASNILA	- 3 -
II. DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI SKLOP	- 4 -
1. NEMŠČINA – triletni predmet	- 4 -
2. GLEDALIŠKI KLUB – enoletni predmet	- 4 -
3. ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI – enoletni predmet	- 5 -
4. VERSTVA IN ETIKA – triletni predmet	- 6 -
III. NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI SKLOP.....	- 6 -
5. LOGIKA – triletni predmet.....	- 6 -
6. MATEMATIČNE DELAVNICE – enoletni predmet	- 7 -
7. POSKUSI V KEMIJI – dvoletni predmet	- 8 -
8. RAČUNALNIŠTVO: multimedija – triletni predmet.....	- 8 -
9. OBDELAVA GRADIV: umetne snovi – enoletni predmet.....	- 9 -
10. ŠPORT ZA ZDRAVJE – enoletni predmet	- 9 -
11. VARSTVO PRED NARVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI – enoletni predmet	- 10 -
12. SODOBNA PRIPRAVA HRANE – enoletni predmet	- 11 -
13. ASTRONOMIJA – enoletni predmet.....	- 11 -
14. ŠAH: šahovsko kombiniranje – enoletni predmet.....	- 12 -

I. UVOD IN POJASNILA

Izbirni predmeti so način prilagajanja osnovne šole individualnim razlikam in interesom učencev. Učencem je dana možnost, da ob lastni izbiri predmetov razvijajo svoja močna področja ter se v njih dokazujejo. V 7., 8. in 9. razredu mora šola ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz družboslovno-humanističnega sklopa in najmanj treh naravoslovno-tehničnega sklopa.

Učenec izbere dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njegovi starši. Učenec, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je lahko na predlog staršev oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih.

Na naši šoli bomo skladno s šolsko zakonodajo v šolskem letu 2018/2019 oblikovali največ 18 skupin za izpeljavo pouka izbirnih predmetov. V skupini za izvajanje izbirnih predmetov je lahko največ 28 učencev, razen pri izbirnih predmetih s področja računalništva, športa, plesa, prehrane, tehnike in tehnologije ter kemije je lahko največ 20 učencev. V primeru, da za katerega od predmetov ne bo dovolj zanimanja oziroma prijavljenih, da bi ga izvajali, se bodo učenci, ki so predmet izbrali, priključili k prvemu naslednjemu alternativno izbranemu predmetu.

Izbirni predmeti so lahko:

- triletni,
- triletni, lahko krajši,
- enoletni, vezani na razred,
- enoletni.

Triletni izbirni predmeti so praviloma namenjeni vsebinam, ki se vsako leto vsebinsko nadgrajujejo. Učenec z učenjem triletnega izbirnega predmeta lahko začne tudi v 7. in 8. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Izbirni predmeti so večinoma enoletni (učenci jih lahko izberejo samo enkrat v zadnjem triletju), zato so lahko v isti skupini učenci različnih razredov zadnjega triletja. Opozoriti vas moramo zlasti na predmete, ki so vezani na določen razred, ker jih lahko izberejo le učenci tega razreda.

Na začetku šolskega leta imajo učenci en mesec časa za popravek svoje izbire, vendar le pod nekaterimi dodatnimi pogoji: lahko se vključijo le v tiste skupine, kjer je še prostor in so časovno usklajene z njihovim siceršnjim urnikom. Izbrani predmeti so redni (obvezni) del tedenskega urnika učencev in se bodo praviloma izvajali 6., 7. in 8. šolsko uro. Pri nekaterih predmetih bo potreben tudi nakup učnih gradiv. Izbirni predmeti se tudi ocenjujejo.

Bolj podrobne informacije o vsebini posameznega izbirnega predmeta si lahko preberete na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_pedsolsko_vzgojo_in_osnovno_s_olstvo/osnovno_solstvo/program/izbirni_predmeti_v_osnovni_soli/.

II. DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI SKLOP

1. NEMŠČINA – triletni predmet

Oprelitev predmeta

Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci osvajajo in razvijajo pri pouku tujega jezika, so pomembne najprej zaradi neposredne uporabnosti za učence, pozneje pa za njihovo poklicno in nenehno izobraževanje.

Učenci, ki uspešno zaključijo šolanje v OŠ in s tem tudi triletno učenje nemščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem nemščine po modulu B, to je nadaljevalni drugi tuji jezik.

Splošni cilji predmeta

- Vzbuditi pri učencih zanimanje za drugo in drugačno, je eden od temeljnih ciljev pouka tujega jezika.
- Učencem pomaga razumeti, da je nemščina sredstvo, s katerim lahko pridobijo več znanja in izkušenj.
- Učenci razvijajo sposobnosti za medkulturno in medjezikovno komunikacijo s pomočjo nemščine.
- Razvijajo jezikovno zavest in medkulturno vedenje s spoznavanjem podobnosti in razlik med obema jezikovnima sistemoma in rabama.
- Sodoben pouk nemščine je usmerjen k učencu, njegovem jezikovnem razvoju in postopni samostojnosti.

Nemščina je v OŠ triletni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko, skupaj je v osmem razredu 70 ur letno. Praviloma je predmet namenjen učencem, ki so ga že izbrali v 7. razredu.

Nosilki predmeta: Lea Kastelic in Jana Zupanc

2. GLEDALIŠKI KLUB – enoletni predmet

Oprelitev predmeta

Izbirni predmet gledališki klub izhaja iz vsebin dramske vzgoje pri pouku književnosti v šoli, vendar jih dopolnjuje z novimi vsebinami in besedili. Poleg ustvarjalnih gledaliških dejavnosti je predmet povezan tudi s spoznavanjem aktualnih dogodkov v slovenskih gledališčih. Njegov glavni namen je spoznavati značilnosti drame in gledališča z aktivno gledališko vzgojo učencev. Njegova vsebina so predvsem dramska besedila in elementi ter celota gledališke predstave, to pa dopolnjujejo tudi osnove dramske zgodovine in teorije ter temelji teatrologije in zgodovine gledališča.

Splošni cilji predmeta

Učenci:

- pridobivajo bralno in gledališko kulturo, tj. naklonjenost do branja dramskih besedil ter gledaliških aktivnosti in obiskovanja gledaliških predstav,
- si oblikujejo stališča za prepoznavanje kakovostne predstave (vzgoja gledališkega občinstva),

- ob branju domačih in tujih dramskih del ter gledanju predstav razvijajo osebnostno in narodno identiteto,
- cenijo gledališko oz. lutkovno ustvarjalnost drugih narodov,
- razvijajo zanimanje za sprejemanje različnih gledaliških in lutkovnih predstav (mladinsko gledališče in gledališče za odrasle, lutkovno gledališče, ulično gledališče, variete),
- spoznavajo gledališče kot sintezo različnih umetnosti,
- razmišljajo sprejemajo besedila in predstave ter jih samostojno vrednotijo,
- pišejo in se pogovarjajo o besedilih ter o predstavah,
- samostojno ustvarjajo besedila in manjše predstave, nastopajo na odru ter se učijo delati v skupini.

Izbirni predmet gledališki klub je enoletni program z eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto.

Nosilka predmeta: Barbara Kostrevc

3. ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI – enoletni predmet

Opredelitev predmeta

Izbirni predmet omogoča učencem, da geografske vsebine (značilnosti svetovnih kontinentov), ki jih obravnavamo pri rednih urah geografije, utrdijo, poglobijo in konkretizirajo. Pri izbirnem predmetu sta poudarjena odnos med človekom in naravo ter odvisnost človeka od nje. Učenci podrobneje spoznavajo življenje človeka na različnih območjih na Zemlji, kjer so pogoji za življenje drugačni kot pri nas.

Predmet je namenjen učencem, ki želijo:

- razširiti prostorske predstave in osnovno geografsko znanje o svetu,
- preučevati aktualne geografske pojave in procese v svetu,
- navezati stike z vrstniki v oddaljenih krajih in spoznavati njihov način življenja,
- spoznati značilnosti, navade in način življenja ljudi na izbranih območjih sveta,
- spoznati načine ter oblike varovanja naravnega okolja za prihodnje generacije,
- uriti se v uporabi literature, kartografskega in drugega gradiva ter sodobnih informacijskih sredstev za spoznavanje oddaljenih pokrajin,
- na podlagi razvijanja kritičnega mišljenja oblikovati lastno stališče ter predlagati rešitve,
- znati pridobljeno znanje in ugotovitve ustno, grafično, številčno ter pisno predstaviti.

Učne vsebine

1. Tropski deževni gozdovi na Zemlji
2. Puščavski in polpuščavski svet, sožitje človeka in narave.
3. Monsunska območja – najgosteje naseljena območja na Zemlji.
4. Življenje na potresnih območjih.
5. Vulkanizem in človek.

6. Človek in gorski svet.
7. Narava in življenje ljudi v polarnih območjih.
8. Izbirne vsebine.

Posebnosti: spletno sodelovanje z učenci iz tujine.

Nosilki predmeta: Nejka Omahen Šikonja, Maja Rupnik

4. VERSTVA IN ETIKA – triletni predmet

Opredelitev predmeta

Poznavanje svetovnih religij in etičnih načel postaja v sodobnem svetu, v katerem se zaradi globalizacije narodi vse bolj zblížujejo, pomemben del splošne izobrazbe, razgledanosti in kulture. To omogoča razumevanje in spoštovanje drugače mislečih in/ali verujočih, spoštovanje temeljnih pravil in vrednot človeškega življenja ter medčloveško sožitje, kar je ob verski in narodnostni pestrosti našega okolja še toliko pomembnejše.

Verstva in verski nazori pomembno vplivajo na razvoj civilizacij in kultur ter vsebujejo odgovore na vprašanja identitete, smisla, vrednot in norm. Pri tem je poudarek na njihovi zvezi z življenjskimi vprašanji in medčloveškimi odnosi.

V 8. razredu učenci spoznavajo obredje, simbole in izkustva pri posameznih verstvih. Opredelijo življenjska vodila v religijah, pogovarjajo se o odnosu med vestjo, krivdo in grehom. V teh vsebinah primerjajo verstva med seboj ter ugotavljajo podobnosti in razlike.

Splošni cilji predmeta

- seznanjanje učencev s temeljnimi sestavinami verstev,
- spoznavanje obrednega sveta religij, povezanost med obredi, simboli in religioznim doživetjem ter obstojem verske skupnosti,
- spoznavanje odnosa med vestjo, krivdo in grehom,
- spoznavanje vloge družine v posameznih religijah.

Predmet je trileten, vendar učni načrt omogoča, da ga učenci smiselno izberejo samo za eno leto ali dve leti. Izbirni predmet poteka eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto.

Nosilka predmeta: Irena Novak

III. NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI SKLOP

5. LOGIKA – triletni predmet

Opredelitev predmeta

Logika je veda, ki preučuje metode in postopke za razlikovanje pravilnega od napačnega sklepanja. Z logiko so se do sedaj srečevali le v okviru dodatnega pouka matematike. V devetletki pa si je izborila mesto izbirnega predmeta, ki je dostopen vsem učencem. V okviru logike učenci spoznajo načine reševanja preprostih logičnih nalog in jih tudi rešujejo. Z reševanjem logičnih nalog se učenci naučijo logično razmišljati, natančno izražati in

argumentirano utemeljevati. Ob izmenjavi mnenj spoznajo tudi miselne sposobnosti drugih učencev ter se usposabljujejo za timsko delo. Veščine logičnega sklepanja lahko učenci preizkusijo tudi na tekmovanju iz logike.

Logiha spodbuja:

- razvijanje sposobnosti logičnega mišljenja in natančnega izražanja,
- usposabljanje za vztrajno in sistemsko delo,
- uporabo logike pri matematiki, učenje tujih jezikov in naravoslovju ter v vsakdanjem življenju in tehniki,
- usposabljanje za kritično razmišljanje in zagovarjanje svojih stališč,
- usposabljanje za skupinsko delo.

Izbirni predmet logika je triletni program (lahko tudi krajši) z eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto. Učenec lahko po enem letu izstopi. Z učenjem lahko začne tudi v 8. in 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Nosilka predmeta: Martina Jurkovič

6. MATEMATIČNE DELAVNICE – enoletni predmet

Opredelitev predmeta

Izbirni predmet matematična delavnica je namenjen učencem različnih matematičnih sposobnosti; tako tistim, ki nimajo z matematiko nobenih težav, kot tistim, ki jim je matematika precej trd oreh. Vsebina in oblike dela bodo v razredu prilagojene interesom in sposobnostim učencem. Čeprav se matematična delavnica navezuje na pouk matematike, pa je vendar med njima temeljna razlika:

- učencem na zanimiv način prikaže uporabo znanj, ki so jih pridobili pri pouku,
- učenci izmenjujejo svoje ideje z vrstniki in z učiteljem,
- samostojno (ali v skupini) raziskujejo, preiskujejo,
- aktivno in praktično iščejo rešitve,
- matematično znanje poglobljajo v smereh, ki niso neposredno povezane z delom pri pouku matematike.

Splošni cilji predmeta

Učenci:

- pridobivajo izkušnje in jih povezujejo z matematičnimi znanji, pridobljenimi pri rednem pouku,
- razvijajo sposobnost izražanja svojega matematičnega znanja,
- oblikujejo pozitiven odnos do matematike in do lastne matematične dejavnosti,
- razvijajo sposobnost opazovanja in spremljanja lastnega načina razmišljanja,
- razvijajo prostorsko predstavljalnost,
- se učijo celovitega načrtovanja in izvajanja matematičnih dejavnosti ter sodelovanja z drugimi,
- spoznajo matematiko kot delo več generacij in rodov.

Izbirni predmet matematična delavnica je enoletni program z eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto. Sestoji iz treh enoletnih predmetov, ki se ne navezujejo eden na drugega. Če učenec obiskuje izbirni predmet matematična delavnica v 8. razredu, pa ga v naslednjem letu pritegne

kakšen drug izbirni predmet, lahko preneha z obiskovanjem tega predmeta. Prav tako lahko učenec obiskuje delavnico za osmi in deveti razred, tudi če ni bil udeležen v predhodnih matematičnih delavnicah.

Nosilka predmeta: Martina Jurkovič

7. POSKUSI V KEMIJI – dvoletni predmet

Opredelitev predmeta:

Izbirni predmet se v programu osnovne šole povezuje s splošnim izobraževalnim predmetom Kemija v 8. in 9. razredu in tudi s predmetom naravoslovje v 7. razredu. Predstavlja nadgradnjo navedenih predmetov. Pri predmetu učenci spoznajo način eksperimentiranja. Sami izvajajo preproste eksperimente, sklepajo na rezultate, beležijo rezultate in poročajo. Spoznajo pravilna rokovanja z nevarnimi snovmi, pravilno shranjevanje le-teh in pravilno skladiščenje in uničevanje nevarnih snovi. Učenci pridobijo in poglobijo znanja, spretnosti in veščine. Poglobljajo naravoslovno pismenost, osnove kompleksnega mišljenja, različne spretnosti in veščine ter povezovanje teorije s prakso.

S pomočjo literature in e-gradiv bodo samostojno zasnovali preproste eksperimente in jih tudi izvedli. V okviru predmeta bodo izvedene krajše ekskurzije v podjetja kemijske in farmacevtske industrije.

Cilji

Učenec:

- spozna osnovni kemijski pribor,
- samostojno po navodilih izvaja preproste eksperimente,
- razvija spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi,
- spoznava nevarnosti pri delu, izbira varnostna sredstva in upošteva ukrepe za varno delo,
- odkriva in razvija svoje sposobnosti, se navaja na delo v skupini in vrednoti svoje delo
- usvoji postopke eksperimentalnega (raziskovalnega) dela: od načrtovanja do izvajanja eksperimentov, opazovanja, zbiranja, beleženja, razvrščanja, analize in predstavitev podatkov (procesiranje podatkov), postavljanja zaključkov in ocenitev smiselnosti rezultatov in zaključkov ter njihovo povezovanje s teorijo in življenjskim okoljem,
- s pomočjo e-gradiv spozna kemike skozi čas in razvoj kemije na Slovenskem.

Izbirni predmet poskusi v kemiji je enoletni program, skupaj 35 ur na leto, vsakih 14 dni po dve uri tedensko.

Nosilka predmeta: Marija Zajc

8. RAČUNALNIŠTVO: multimedija – triletni predmet

Opredelitev predmeta

Učenci in učenke lahko izberejo predmet računalništvo v tretji triadi, to je v 7., 8. ali v 9. razredu. Razdeljen je na tri sklope, in sicer:

- urejanje besedil,

- multimedija,
- računalniška omrežja.

Pri izbirnem predmetu računalništvo je zaželeno, da učenci najprej obiskujejo predmet urejanje besedil, nato predmet multimedija in šele v tretjem letu praviloma izberejo predmet računalniška omrežja.

Splošni cilji

Učenci bodo nadgradili osnovno znanje računalništva ter spoznali vlogo in pomen računalniške tehnologije v sodobni družbi. Spoznali bodo multimedijske računalniške vsebine, se spoznali z osnovami multimedije: z zvokom, s sliko, animacijo. Spoznavali bodo digitalno fotografijo in se naučili slike obdelati, shraniti in pripraviti za objavo.

V okviru sklopa multimedia se bodo učenci naučili uporabljati program za predstavitve. Poudarek je predvsem na čim boljšem poznavanju ustreznih metod za izdelavo estetskih predstavitev.

Po končanem delu bodo učenci znali:

- razvijati sposobnosti za učinkovito in estetsko oblikovanje informacij,
- razvijati pravilen odnos do varovanja lastnine (avtorske pravice) in osebnosti (zaščita podatkov),
- izdelati računalniško predstavitev informacije,
- iskati informacije po različnih medijih,
- primerjati kvaliteto različnih predstavitev informacije,
- in še kaj ...

Izbirni predmet multimedija je enoletni program in obsega 35 ur na leto, ki so lahko razporejene v blok ure.

Nosilec predmeta: Izidor Gabrijel

9. OBDELAVA GRADIV: umetne snovi – enoletni predmet

Pri izbirnem predmetu bodo učenci nadgrajevali znanje pridobljeno pri pouku tehnika in tehnologija v sedmem razredu. Pri izdelavi izdelkov bomo poleg umetnih snovi vključevali še druge materiale kot so les, usnje, žica. Učenci bodo razvijali lastne ideje in rešitve, pripravljali tehnično in tehnološko dokumentacijo sodelovali pri organizaciji delovnega mesta in proizvodnega procesa. Spoznali bodo obrtniški način dela in izdelali izdelek z delitvijo dela. Pri delu bodo razvijali primeren odnos do dela in varstva okolja.

Izbirni predmet obdelava gradiv: umetne snovi je enoletni program, skupaj 35 ur na leto, vsakih 14 dni po dve uri tedensko.

Nosilka predmeta: Marija Zajc

10. ŠPORT ZA ZDRAVJE – enoletni predmet

Opredelitev predmeta

Namen enoletnega predmeta šport za zdravje je spoznavanje novih športov, ki jih v obveznem šolskem programu ni mogoče izvajati, so pa z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembni

za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih. Vsebine in izpeljava izbirnih predmetov omogočajo spoznavanje različnih vplivov gibalnih dejavnosti na zdravje, razumevanje pomena telesne in duševne sprostitve, nadomeščanje negativnih učinkov sodobnega življenja ter pridobivanje znanj, ki učencem omogočajo, da si v prostem času izberejo sebi primerne športne vsebine in obremenitve. Program šport za zdravje je namenjen nadgradnji tistih vsebin redne športne vzgoje, s katerimi lahko vplivamo na zdravje in dobro počutje.

Splošni cilji

- Skrb za skladen telesni razvoj in navajanje na zdravo življenje,
- kakovostno preživljanje prostega časa,
- ravnovesje med učenjem, športno dejavnostjo, počitkom in spanjem, sposobnost prenašanja naporov,
- osvajanje in spopolnjevanje športnih znanj,
- krepitev občutka samozavesti in zaupanja vase,
- oblikovanje pozitivnih vedenjskih vzorcev,
- spoštovanju športnega obnašanja, strpnosti in sprejemanju drugačnosti,
- pozitivno doživljanje športa, ki bogati posameznika.

Izbirni predmet šport za zdravje je enoletni program z eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto.

Nekatere vsebine, ki jih je mogoče opraviti le v strnjeni obliki (pohodništvo – Jurčičev pohod, obisk trampolin parka), bo izjemoma potekalo tudi zunaj urnika in zunaj šole. Za del aktivnosti, ki bodo potekale zunaj šolskih prostorov bodo učenci pokrili stroške vsopnine in prevoza.

Nosilci predmeta: Martina Zajc, Karla Oven, Robert Bregar

11. VARSTVO PRED NARVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI – enoletni predmet

Opredelitev predmeta

Izbirni predmet Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je namenjen učencem 8. razreda.

Splošni cilji

Učenci se bodo pri predmetu seznanili:

- o pojavu naravnih in drugih nesreč kot stalnem spremljevalcu človeštva,
- o vlogi sodobne družbe, načinu življenja, odnosu do okolja in njihovem vplivu na nastanek nesreč,
- o ukrepih za preprečevanje nesreč in ukrepanju pred nesrečami, med njimi in po njih,
- o pomenu prostovoljstva in delu reševalnih služb,
- učenci bodo izvajali tudi praktične vaje s katerimi bodo pridobili osnovne veščine prve pomoči, požarne varnosti in ukrepanja pri nekaterih naravnih nesrečah.

V okviru izbirnega predmeta si bodo učenci ogledali delo strokovnih skupin v primeru naravnih in drugih nesreč. Predmet bo služil kot osnova in priprava na teste prve pomoči pri vozniških izpitih.

Izbirni predmet Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je enoleten program z eno uro tedensko, skupaj 35 ur na leto.

Nosilka predmeta: Karla Oven

12. SODOBNA PRIPRAVA HRANE – enoletni predmet

Opredelitev predmeta

Učenci spoznavajo pomen prehrane zlasti v zvezi z zagotavljanjem in ohranjanjem zdravja. Učne vsebine so razdeljene na več delov: pomembnost varne, varovalne in zdrave prehrane ter način priprave (praktični del – kuhanje).

Splošni cilji predmeta

- razvijanje sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani, predvsem v smislu zagotavljanja zdravja,
- nadgrajevanje vsebin, ki jih učenci pridobijo pri predmetu gospodinjstvo,
- poglobljanje znanja, predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-tehničnih in zdravstvenih šolah,
- uporaba teoretičnega znanja pri praktičnem delu,
- razvijanje kulturnega načina prehranjevanja,
- razvijanje individualne ustvarjalnosti (priprava, serviranje hrane, pogrinjki ...),
- spoznavanje in priprava značilnih jedi iz domače okolice.

Izbirni predmet sodobna priprava hrane je enoletni program z eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto.

Nosilka predmeta: Sonja Škof

13. ASTRONOMIJA – enoletni predmet

Opredelitev predmeta

Izbirni predmet naj zadosti potrebi mladega človeka, da raziskuje svoj položaj v svetu glede na različne relacije: jaz – neposredno okolje, jaz – Zemlja, Zemlja – Sonce, Sonce in ostalo vesolje. Pri predmetu predstavimo način sklepanja, ki je lasten vsem naravoslovnim znanostim in kjer se zahteva strpnost in dopuščanje alternativ pri sklepanju. Pomembno pa je tudi, da predmet poudarja pomen kritičnosti pri razlagi opaženega.

Splošni cilji predmeta

Učenec:

- primerja Sonce, Luno in Zemljo,
- spozna gibanje Zemlje okrog Sonca in si pri tem pomaga s preprostimi modeli,
- načrtuje in izvaja preprosta opazovanja,

- razvija mišljenje s pripravo opazovanja in analizo pridobljenih ugotovitev,
- razvija sposobnost in željo za samostojno izobraževanje s pomočjo različnih virov.

Izbirni predmet Sonce, Luna in Zemlja je enoletni program z eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto.

Nosilka predmeta: Klavdija Slapar

14. ŠAH: šahovsko kombiniranje – enoletni predmet

Opredelitev predmeta

Izberejo ga lahko učenci 8. razreda, ki so uspešno dokončali enoletni program ŠAH – 1 (šahovske osnove).

Splošni cilji

Učenci:

- razlikujejo osnovne kombinacijske prvine (udar, varovanje, odmik, delovanje na polja, uničenje, odvlek, zavlek, zapolnitev in izpraznitev polja, ustavitev in izpustitev kmeta, odprtje, podaljšanje in presekanje linije) in jih prepoznajo na praktičnih primerih;
- opišejo in uporabijo načelo aktivnosti;
- izračunajo stopnjo prisile in velikost žrtve;
- poznajo in razlikujejo pojme menjave, kombinacije, žrtve ter jih prepoznajo na praktičnih primerih;
- poznajo in razlikujejo kombinacijske figurne sestave (vezave in baterije) ter jih prepoznajo na praktičnih primerih;
- rešijo preproste kombinacije iz osnovnih in posebnih kombinacijskih prvin (rošada, vzetje kmeta pri prehodu, pat, večni šah, ponavljanje potez) ter sestavljenih (vezave, baterije);
- uporabijo osnovna pravila igre v odprtih otvoritvah;
- izračunajo tempe v odprtih otvoritvah;
- znajo pravilne uvodne obrambne poteze proti vsaj eni gambitni otvoritvi belega in jih utemeljijo s pravili odprtih otvoritev (načelo aktivnosti, hiter in skladen razvoj, nadzor nad središčem, stremljenje k ohranjanju oz. prevzemu pobude);
- znajo končnice kralja in kmeta proti kralju in v njih uporabijo metode: opozicija, boj za ključna polja, igra na pat, pravilo kvadrata.

Izbirni predmet ŠAH 2 – šahovsko kombiniranje je enoletni program z eno uro na teden, skupaj 35 ur na leto.

Nosilka predmeta: Karla Oven